

Curs SROI per entitats socials

Valoració final

Ajuntament
de Barcelona

Obra Social "la Caixa"

entitats
catalanes
d'acció
social

Barcelona, novembre 2013

1. INTRODUCCIÓ

Durant els mesos d'octubre i novembre s'han dut a terme a la Casa Macaya dos cursos que han abordat la metodologia SROI, útil per a l'anàlisi del retorn social a la inversió i aplicable per a entitats socials, entre altres organitzacions. Els cursos han estat impulsats per l'Ajuntament de Barcelona, la Fundació la Caixa i ECAS.

El primer curs estava adreçat a entitats amb programes d'inserció laboral mentre que el segon curs estava obert a qualsevol tipus d'entitat social. Tots dos cursos, de 8 hores lectives, s'han adreçat a professionals d'entitats social amb responsabilitats global (gerent) o de projectes (cap o tècnics de projectes) i s'han estructurat en 4 sessions de 2 hores. A més els participants del curs havien de preparar un exercici pràctic real a presentar durant l'última sessió. El contingut del curs va ser el següent:

Sessió 1: Què és SROI? Principis i mètode

Sessió 2: La informació com a element clau en el procés d'anàlisi

Sessió 3: L'aplicabilitat de la metodologia en les nostres entitats

Sessió 4: Presentació i discussió de casos reals de les entitats participants

Calendari grup 1: 2, 9, 16 d'octubre i 19 de novembre

Calendari grup 2: 3, 10, 17 d'octubre i 20 de novembre

El curs ha estat impartit per **Yolanda Rueda**, sòcia-directora de Nephila Consultoria y Gestión.

Breu CV:

Màster en e-commerce. Llicenciada en Investigació i Tècniques de Mercat.

Diplomada en Estadística.

La meua experiència professional ha estat sempre vinculada al sector de la salut i els serveis socials. Durant els darrers 6 anys he desenvolupat la meua activitat professional com a consultora en el sector sociosanitari, dirigint projectes per a administracions públiques, obres socials de caixes d'estalvi, empreses, associacions i fundacions. He dirigit 8 projectes d'anàlisi del retorn social a la inversió per a diferents clients.

Amb anterioritat i durant 8 anys vaig desenvolupar la meua activitat en el sector no lucratiu, els quatre darrers com a Directora General.

Durant aquest temps he estat vocal de dos fundacions: la Fundación Española de Enfermedades Neurológicas i la Fundación Signo. Sóc membre de la Asociación Española de Fundraising, la Asociación de Economía de la Salud i de SROI (Social Return on Investment) Network.

2. VALORACIÓ

Es presenta a continuació un informe de valoració del "Curs SROI per entitats socials" una vegada finalitzades totes les sessions previstes.

→ Aspectes globals

El primer curs sobre la metodologia de càlcul del retorn social de la inversió (SROI) adreçat a entitats socials ha estat molt ben acceptat per part de les organitzacions. Un exemple clar és el volum de sol·licituds rebudes (64) que duplicava les places disponibles (32).

- Al grup 1 (inserció laboral) es van inscriure un total de 26 entitats
- Al grup 2 es van inscriure un total de 38 entitats

Cal afegir el nombre d'entitats que sense haver fet una inscripció van mostrar el seu interès en poder assistir-hi en properes edicions.

Respecte a l'assistència a les 4 sessions programades val a dir que només el 46,8% de les entitats hi ha assistit al 100% de les sessions, sent l'última de les sessions la que va experimentar més absències (durant aquesta sessió s'havia de presentar el cas pràctic desenvolupat per cada entitat). Cal tenir en compte també que el curs era gratuït, fet que pot influir també en el percentatge d'assistència.

Durant les sessions hi ha hagut una bona participació dels assistents.

Respecte al treball d'avaluació SROI de projectes de les entitats, s'ha fet un seguiment personalitzat via email dels projectes, especialment de 7 entitats (Insercoop, Fundació Institut Reinserció Social, Formació i Treball, INTRESS, Fundació Mercè Fontanilles, FEMAREC i Servei Solidari).

A la sessió de presentació de projectes (van assistir un total de 17 persones entre els dos grups), les entitats que preparar un document de seguiment de l'estat del seu l'anàlisi. La majoria havien fet un bon plantejament de les primeres fases (identificar stakeholders, quantificar els inputs i aproximar-se als canvis assolits/esperats), altres havien avançat identificant indicadors per a la quantificació econòmica dels canvis (financial proxys) i només un parell havien arribat a un coeficient SROI. Entitats que han lliurat arxiu amb l'estat del seu anàlisi:

- Probens
- Femarec
- Insercoop
- Oscobe
- ACIDH
- Fundació Mercè Fontanilles
- Suara
- INTRESS
- Fundació IRES
- ADSIS
- Fundació Formació i Treball
- Fundación Salud y Comunidad

Entre les entitats restants, hi havia entitats que tot i haver començat el procés estaven en fases molt inicials, per falta de temps. Alguna entitat va comentar que tenia dificultats internes per a dur a terme l'anàlisi (poc recolzament intern).

→ **Valoració i reptes**

Vist el desenvolupament i dinàmica de les sessions, la participació, els comentaris dels assistents i les presentacions individuals cal destacar que:

- El curs ha servit per prendre consciència de la importància d'iniciar un **canvi cultural** en la majoria de les organitzacions cap a l'avaluació de l'impacte de l'activitat que estan realitzant. Algunes entitats han fet servir o faran servir la metodologia com a eina de planificació, per poder conèixer l'impacte que tindrà un nou projecte a desenvolupar.
- El fet de tenir un grup homogeni (inserció laboral) que ha participat en el curs obre l'oportunitat de generar informació i coneixement sobre l'impacte social que generen els programes que aborden la inserció laboral de certs col·lectius, especialment interessant en el context sociolaboral actual.
Es recomana crear un **grups de treball sectorials per identificar canvis (outcomes) comuns a certs programes/activitats per després mesurar el retorn social en un àmbit més global**. Això tindria grans beneficis pel sector en matèria de coneixement intern, interrelació entre entitats o de comunicació externa del valor que creen, entre d'altres.

- **ECAS**, com a representat i vertebrador del sector, pot exercir un **paper de lideratge** en la gestió del coneixement i impulsar aquest grups de treball sectorials que aprofundeixin en el retorn social a la inversió dels programes.
- Tot i haver entitats que han avançat molt en l'anàlisi del seu projecte, caldria fer un **seguiment personalitzat** per assegurar que la metodologia s'ha aplicat de forma correcta i que es puguin comunicar els resultats amb tranquil·litat.
Per a les entitats que no han pogut avançar tant seria oportú un acompanyament més periòdic, adaptat al seu temps.
- Respecte a la **informació**, en general s'observen dificultats en:
  - Obtenir informació de qualitat, estructurada i periòdica sobre indicadors del projecte.
    - Poques entitats parlen amb els seus usuaris de forma periòdica (més enllà d'enquestes de satisfacció). La metodologia SROI obliga a parlar amb tots els agents d'interès.
  - Buscar informació de fonts documentals. Moltes entitats no saben on buscar informació, desconeixen estudis sectorials i no estan acostumades a buscar informació més enllà del seu projecte.

En aquest punt caldria donar solució a aquesta feblesa del sector impulsant i compartint fons documentals, d'informació i d'indicadors, per exemple amb Universitats, l'Observatori del Tercer Sector o altres experts en la matèria.